

İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısının təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

“Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 15 aprel tarixli 122 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **qərara alır**:

1. “İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısı” təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. “Peşə xəstəliklərinin siyahısının təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1993-cü il 16 mart tarixli 146 nömrəli qərarı qüvvədən düşmüş hesab edilsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi ilə birlikdə “İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin Siyahısı”na dair Təlimatı təsdiq etsin.
4. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri A. RASİZADƏ

Bakı şəhəri, 14 yanvar 2002-ci il

7

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin
2002-ci il 14 yanvar tarixli, 7 nömrəli qərarı ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

İşçinin peşə xəstəliyinə tutulmağı ehtimalı yüksək olan iş yerlərinin SİYAHISI

Sıra №-si	İş yerlərinin adı	Xəstəliyin adı	Peşə xəstəliklərini tərədən istehsalat faktorları
1	2	3	4
I.	Sənayenin müxtəlif sahələrində, tikintidə, kənd təsərrüfatında, neqliyyatda, xidmət sahəsində kimyəvi maddələrin alınması, emalı, təbii prosesləri ilə olaqodan bütün iş yerləri: (o cümlədən laboratoriyaya işlər)	orqan və sistemlərin təcrid olunmuş və ya müştərəfə zədələnməsi ilə gədən kəskin, xroniki intoksikasiyalar və onların fəsadları tənəffüs orqanlarının toksiki zədələnmələri, rinofarinqolaringit, burun arakosmosinin perforasiyası, traxeit, bronxit, prev-moskleroz və s. toksik anemiya toksik hepatit toksik nefropatiya	kimyəvi maddələr: ilkin xammal, aralıq, yanbaçı və son məhsullar azot turşusu, amonyak, azot oksidləri, izosinadlar, silisium üzvi birləşmələri, selen, kükdür və onun birləşmələri, formaldehid, ftalanhidridi, ftor və onun birləşmələri, xlor və onun birləşmələri, xrom və onun birləşmələri; aromatik sıra amino-nitro və xlor birləşmələri, benzol və onun törəmələri, benzolun homoloqları, heksametilen, diammin, pestisidilər (üzvi xlor), qurğuşun və onun qeyri-üzvi birləşmələri; aromatik sıra amino və nitro birləşmələri, benzol və onun törəmələri (stiro), yağ sırası karbohidratların haloit törəmələri, hidrazin və onun birləşmələri, pestisidilər (üzvi xlor), fosfor və onun birləşmələri, ftor və onun birləşmələri; beta-naftol, kadmium, dördxlorlu karbon

1	2	3	4
		<p>sınır sisteminin toksiki zədələnməsi: poli-nevropatiya, nevrozabonzar hallar, ensefalopatiya</p> <p>gözün toksiki zədələnmələri: katarakta</p> <p>konyuktivit, keratokonyuktivit</p> <p>sümüklərin toksiki zədələnmələri: osteoporez, osteoskleroz, çənənin nekrozu</p>	<p>aromatik sıra amino-nitro və xlor birləşmələri, heksametilen diamin, benzol və onun törəmələri (benzolan homoloqları, strol), yağ sırası karbohidratların haloid törəmələri, hidrazin və onun birləşmələri, marqans, pestisidlər, civa və onun birləşmələri, kükürlü karbon, tetrasmin, qurğuşun,</p> <p>trinitrotoluol;</p> <p>azot turşusu, ammiak, azot oksidləri, izosiyanatlar, kükürd və onun birləşmələri, formaldehid, flor və onun birləşmələri, xlor və onun birləşmələri;</p> <p>sarı fosfor və onun birləşmələri, flor və onun birləşmələri</p>
2.	<p>Kirya, neft emalı, maşınqayırma, metallurgiya, ağac emalı, dəri-xammal, dərüqön, yeyinti məhsulları sənayesinin məhsulları, neftdəşyan gəmilərin təmir-məməsi, inşaat məhsulları, mebel istehsalı, şaxtada inşaatçıların məşğul olduqları iş yerləri</p>	<p>dəri xəstəlikləri: epidermoz, tams dermatiti, fotodermatit, onixiyalar, paronixiyalar, toksiki melanoadermiya, yağ follikulitləri</p>	<p>neft, daş kömür (benzin, ağ neft, sürtkü yağları, krezol, mezol, quidron, asfalt) və onun distillatları) emalı məhsulları, xlorlaşdırılmış naftalınlar, turşular, qələvələr, üzvi həlledicilər, hidrosulfid, xlorlu öhəng, ağır metal duzları, arsen, sürmə birləşmələri, formalin ya-pısqan</p>
3.	<p>Əlvan metallar, plastik kütlələr (floroplast) istehsalı və təkrar emalı, əlvan metallardan düzəlməmiş materialların istifadə edildiyi iş yerləri</p>	<p>metal qızdırmas, florooplast (teflon) qızdırması</p>	<p>əlvan metalların (sinek, mis, nikel, sürmə və b.) kondensasiya aerosolları, ikinci polimerizasiya (florooplast) aerosolları</p>

1	2	3	4
4.	<p>Mədənlerde, şaxtalarda, açıq kəmənlərdə, dağ-mədən və kömür sənayelerinin zənginləşdirmə və bitirmə fabriklərində aparılan işlər; qeyri-filiz süxur və materialların, asbest, silikatların, çünqil və başqalarının hasilatı; asbestosement və digər asbest tərkibli materialların (boru, şifer, panel lövhələr, friksion və asbest toxunma mal məmulatları və b.) istehsalı, çini və saxsı, şüşə məmulatlarının istehsalı; ocaqavamlı maddə və abrazivlərin istehsalı və tətbiqi; metallurgiya və tökmə istehsalatları, maşınqayırma və metal emalı, qaynaq işləri, səpələnən materialların üyüdülməsi, plastik kütlə emalı, istehsalı və toz ifrazı ilə əlaqədar digər işlər;</p> <p>keçə, yarma, şəkər, yun istehsallarında ilk emal, toz ifrazı ilə əlaqədar digər iş yerləri</p>	<p>pnevmoniozlar, silikoz, silikatozlar, metallokozlar, karbokoniozlar, qarışıq tozdan törənən pnevmokoniozlar, plastmas tozlarından törənən pnevmokoniozlar</p> <p>xroniki bronxitlər</p>	<p>sərbəst və silisium oksidi olan tozlar, karbon tərkibli tozlar (kömür, koks, mis və s.), qarışıq tozlar, metal və onların oksidlərinin tozları, o cümlədən qaynaq aerosolu, üzvi və qeyri-üzvi mineral liflərin, plastmasların tozları,</p> <p>bitki və heyvan mənşəli üzvi tozlar (un, taxıl, tülk, yun, fütün, kağız, şəkər və s.); eyni vaxtda toz və kimyəvi faktorların (qıcıqlandırıcı maddələr, özüyərən dağ maşınlarının işlənilmiş yanma komponentləri və s.) əlverişsiz iqlim şəraitində toz və toksiki toz</p>

1	2	3	4
5.	Toxuculuq istehsalında pambıq, kətan və s. emalı ilə əlaqədar iş yerləri	bissinoz, xroniki rinofarinqorit, allergik xəstəliklər, şişlər (törəmələr)	müxtəlif bitki tozları
6.	Radioaktiv maddələr və ionizəedici mənbələrlə əlaqədar bütün iş yerləri	şüa xəstəliyi, yerli şüa zədələnmələri (kəskin və ya xroniki)	xarici ionizəedici şüalarının orqanizmə bircəfəlik qismiddəli və ya az miqdarda uzunmüddətli təsiri
7.	İfrat yüksək tezlik radiodiapazonlu elektromaqnit şüalarının sistematik təsiri, optik, kvant generatorlarının öyrətilməsi ilə bağlı bütün iş yerləri	vegetativ-damar distoniyası, astenik, asteno-vegetativ hipotalamik sindromlar, lazer şüalanmasından toxumaların yerli zədələnmələri (dəri yanığı, gözün böyüməz qışqısının, torlu qışqısının zədələnmələri)	İfrat yüksək tezlik (FVT) radiodiapazonlu elektromaqnit şüalarının sistematik təsiri, koherent monoxromatik şüalanmalar, lazer şüalarının lokal təsiri
8.	Vibrasiya yaranan maşınlarla əlaqədar işlər	vibrasiya xəstəliyi	İstehsalat şəraitində işçilərin əllərinə təsir edən lokal vibrasiyanın və iş yerlərinin ümumi vibrasiyasının uzunmüddətli sistematik təsiri
9.	Sənayedə, tikintidə, kənd təsərrüfatında, nəqliyyatda intensiv istehsalat səs-küyünün təsiri ilə əlaqədar bütün iş yerləri	koxlear nevrin	İstehsalat səs-küyünün sistematik təsiri
10.	Ultrases defektoskopları və tibb aparatları ilə əlaqədar iş yerləri	əllərin vegetativ-sensor (angio-nevroz və ya sensorotor) polinevropatiyası	ultrasəsin təmas yolu ilə əllərə ötürülməsi

1	2	3	4
11.	Demir-press, qaz, elektrik-qaynaq və termik işlər, şüşə məmulatlarının hazırlanması, metallurgiyada ionizədən və ionizə etməyən infraqırmızı və ultrabənövşəyi şüaların təsiri ilə əlaqədar iş yerləri	elektroofalmlıya, katarakta	şüa enerjisinin sistematik təsiri (infraqırmızı, ultrabənövşəyi şüalanma, İVT şüalanma, rənigen, qamma şüalar, neytron, proton şüalanması)
12.	Dalgic işləri, kessonlarda, barokameralarda, yüksək atmosfer təzyiqli şəraitində olan iş yerləri	dekompressiya (kesson) xəstəliyi və onun nəticələri	yüksək atmosfer təzyiqli, dekompressiya prosesləri
13.	Dərin şaxtalarda, tökmə, poladartım, təbəqəyayma, boruyayma sexlərində iş, istehsalat sobalarının təmiri, soba, qazan, tiyanların təmizlənməsi, şüşə qaynağı və yüksək temperaturda aparılan işlər	istilikvurma, qıcılma vəziyyəti	iş zonasında yüksək temperatur və intensiv istilik şüalanması
14.	Balıqtutma gəmilərində, at-balıq kombinatlarında, meşə tedarikçi, num, bataqlıq yerlərdə, dağ mədənlərində, su basmış, su əhatəli istehsal şəraitində, daimi donma şəraitində olan işlər, şaxta lıslı ilə neft hasilatı və iş mühlətində aşağı temperatur olan digər iş yerləri	oblitirəedici endarterit, vegetativ-sensor polinevropatiya, angiopatiya, poliradikulyonevropatiya	iş zonasında aşağı temperatur
15.	Gün-dəri və xuz istehsal, kənd təsərrüfatı işləri (çöll), balıq emalı üzrə gəmilərdə və sahil müəssisələrində iş yerləri	onixodistrofiyalar, mexaniki epidermozlar	mezdra emalı, temperatur və meteoroloji faktorlar

1	2	3	4
16.	Böyük sürətlə yerinə yetirilən, yüksək hərəkət koordinasiyası tələb edən, lokal əzələ gərginliyi ilə əlaqədar iş yerləri	koordinatör nevrozlar, o cümlədən yazı spazmi	yüksək hərəkət koordinasiyası, sürətlə yerinə yetirilən eyni tipli hərəkətlər
17.	Hesablayıcı mərkəzlər, nəqliyyat, rabitə, metalburğuya, dağ-mədən, kənd təsərrüfatı, neqliyyat, incəsənətin bezi sahələrində (musiqi, sirk) daşınmaz-berəkət sistemində təsir göstərən bütün iş yerləri	periferik sinir sistemi və dayaq-hərəkət aparatının, qadın daxili cinsiyyət orqanlarının xəstəlikləri	uzun müddət (10 ildən az olmamaq şərti ilə) ağır yüklərin qaldırılması və daşınması (eyni tipli və yüksək gərgin hərəkətlərlə), xüsusi güc tətbiq etməklə əllərdə yüklərin sisteməlik saxlanması, bədənin məcburi vəziyyəti və s.
18.	Uzun müddət statik gərginlik, ayaq-üstə durma, ağır yüklərin sisteməlik daşınması ilə əlaqədar işlər	iltihabi (tromboflebit) və ya trofik pozğunluqlarla fəsadlanmış ayaq venalarının nəzərə çarpan varikoz genişlənməsi	uzun müddət ayaqüstə məcburi iş vəziyyəti
19.	Müəllimlik, radio və televiziya diktör işi, aktyor işinin vokal-damısq növləri, telefon stansiyalarında iş yerləri	xroniki laringit, vazomotor monoxorit, ses telləri döyüncükləri, ses büküşlərinin təmas xoraları, fonosteniya	uzun müddət ses büküşlərinin sisteməlik gərginləşməsi
20.	Kartoqrafiya, elektron maşınlarla fəritri yığılması, qiyməti və yarımqiyməti daşların işlənməsi və keyfiyyətinə nəzarət, optik cihazlarla korrektor işi	inkişaf edən yaxıngörmə	yaxın məsafədən, kiçik ölçüli əşyaların ayırd olunması zamanı gözün həddən artıq gərginləşməsi

1	2	3	4
21.	Nəfəsli çalğı alətləri ilə əlaqədar iş, şüşə məmulatlarının mexanikiləşdirilməmiş üfurlənməsi ilə bağlı iş yerləri	ağciyər emfizemasi	iş prosesində sisteməlik gərgin ekspirasiya
22.	Psixiatriya müəssisələrində tibbi personal, o cümlədən psixi inkişafdan geri qalmış uşaqlar üçün xüsusilaşdırılmış məktəblərin müəllimləri və xidmət heyəti	nevrozlar	uzun müddət bilavasitə ruhi xəstələr ilə əlaqə
23.	İnfeksiyon şöbələrində, bəyartlıq xidmətində, vərəm əleyhinə müəssisələrdə, vərəm xəstələri üçün mikrobioməkmək emalxanalarında, heyvan-dərliq təsərrüfatlarında, at kombine-larında, şirniyyat sexiərində, konserv zavodlarında, dərri-gön və xəz xam-malı emalı, gemilərdə və quruda bə-lıq sənayesində, meşə massivləri şə-rətində, mödəm və şaxtələrdə iş yer-ləri	infeksiyon və parazitər xəstəliklər (vərəm, brüseliyoz, qara yara, gəno ensefaliti, orruitoz, toksoplazmoz, vi-rus hepatiti, dərri mikrozu, qoturluq, sifiilis və s.)	infeksiyon xəstələr ilə əlaqə, infeksiya-lağmış materiallar və ya xəstəlik keç-riciləri, xəstə heyvanlar, heyvan və biki mənşəli məhsullarla temas (de-ri, yun, donuz tükü, at tükü, et, dəri-gön, xəz xammalı, taxıl, pambıq və b.); gəmiricilərlə temas, zərərli təsire məruz qalmış səthlər, yeraltı şərait
24.	Mikrobiologiya, tibbi farmakologiya sənayesində, kənd təsərrüfatında gö-bəleyin istehsalı və təbiiq ilə əlaqə-dar iş yerləri	dishakterioz, dərri və selikli qışaların kandidomikozu, visseral kandidoz	antibiotiklər, zülal-vitamin konsen-tratları, yem mayası, kombikorm

1	2	3	4
25.	İstehsalatın müxtəlif sahələrində allergenlərin təsiri ilə əlaqədar işlər: kimya, kimya-farmakologiya, inşaat, ağac emalı sənayesi, metallurgiya, maşınqayırma, toxuculuq, kənd təsərrüfatında, noqliyayda; məişət xidməti müəssisələrində (kimyəvi təmizləmə, bərborxana, palyaryuma və b.); tibb və aptek müəssisələrində, laboratoriyalarda (sənaye müəssisələrində, institutlarda və s.); vıvarilərdə olan iş yerləri	allergik xəstəliklər: konyuktivit, rinit, rino-faringit, rinolaringit, rinosinusit, bronxial astma, astmatik bronxit, ekzogen alveolit, dermatiti, ekzema, toksidermiya, Kvinke ödəmi, məxmərək, anafilaktik şok, toksiko-allergik hepatit, mərkəzi və periferik sistemin zədələnməsi	allergenlər - kimyəvi maddələr, dərman preparatları, bioloji maddələr
26.	Neft-kimya, olvan metallurgiya (olvan metalların işləməsi və təkrar emalı), radioaktiv maddələr, ionizəedici şüaların digər növləri ilə əlaqədar iş yerləri	dəri şişləri (hiperkeratozlar, epiteliomalar, papillomalar, xərçəng, leykokeratoz) ağız boşluğu və tənəffüs orqanlarının şişi qaraciyər şişləri mədə xərçəngi leykozlar südük kəsəsinin şişləri (papilloma, xərçəng) sümük şişləri	daş kömür, neft, slans emalı, ionizəedici şüaların təsiri (rentgen, qamma və s.); nikel, xrom, arsen, daş kömür qətranları, asbest, asfalt, radioaktiv filiz tozu və onun üzərində adsorbsiya olunmuş karbohidratlarla neftə əlavə; vinil xlorid, qaraciyər toxumasına meyilli radioaktiv maddələrlə uzunmüddətli təmas (polonium, torium, plutonium); xromun altivalentli birləşmələri; benzol və müxtəlif növü ionizəedici radiasiyanın təsiri; benzol və naftalin sırası aminlər, osteotrop radioaktiv maddələrlə uzunmüddətli təmas (radium, stronsium, plutonium)